

شناسه	قانون و مقررات - دستور جلسه شماره (۲)	تاریخ	۱۴۰۰/۰۴/۲۱
عنوان	بررسی چگونگی بخشودگی جرائم تامین اجتماعی موضوع بند (ث) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور		
مرجع طرح موضوع	شوراهای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان‌های آذربایجان شرقی، قزوین، اصفهان، همدان، خوزستان، کرمان		
شرح دستور	بند (ث) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۱۴۰۰/۱۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۶ سازمان تامین اجتماعی بر مبنای این بند از قانون بودجه در خصوص بخشودگی جرائم تامین اجتماعی ابلاغ شده است. این بند چنین اشعار می‌دارد که "کارفرمایان واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی و اصناف که حداقل به مدت یکسال از زمان تقسیط نسبت به حفظ یا افزایش اشتغال نیروی انسانی کارگاه خود بر مبنای فهرست بهمن ماه سال ۱۳۹۸ اقدام نموده‌اند و فهرست حق بیمه جاری کارکنان شاغل را در طول دوره تقسیط ارسال و پرداخت می‌نمایند، می‌توانند از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون و حداکثر ظرف چهار ماه، نسبت به درخواست تعیین تکلیف بدهی‌های قطعی شده مطابق قوانین از بخشودگی جریمه‌های متعلقه و سایر جریمه‌ها برخوردار شوند. در مواردی که کارفرمایان کارگاه‌های مذکور تا تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون بر مبنای فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸ نسبت به تعدیل بیمه شدگان کارگاه اقدام نموده باشند، پس از بازگشت نیروی کار تعدیل شده یا جایگزینی آنها و رعایت حفظ اشتغال حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیط و بر مبنای فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸، از بخشودگی جریمه‌ها به شرح فوق برخوردار می‌شوند." قانون گذار با هدف حفظ اشتغال واحدهای تولیدی، در بودجه سال جاری معافیت بخشودگی برای جرایم بیمه سهم کارفرما در نظر گرفته است. لیکن شروط استفاده از این بخشودگی با شرایط و موقعیت در حال حاضر اقتصاد کشور و کسب و کارها همخوانی ندارد و عملاً باعث عدم استفاده اکثریت کارفرمایان از این معافیت خواهد گردید و حفظ اشتغال بدون حمایت و پشتیبانی از فعالیت کسب و کارها امکانپذیر نمی‌باشد، لذا با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی کشور، این بند از قانون عملیاتی نخواهد شد زیرا در این بند از قانون بودجه، بخشودگی جرائم کارفرمایان مشروط به حفظ اشتغال کارکنان کارگاه بر مبنای فهرست بهمن ماه سال ۱۳۹۸ گردیده و از طرفی در تعدادی از فعالیت‌ها به دلایل مشروحه ذیل حفظ سطح اشتغال امکان پذیر نمی‌باشد و اینگونه کارفرمایان که تعداد کثیری هم می‌باشند از شمول قانون مذکور خارج می‌گردند: • پیمانکاران حقیقی و حقوقی که با توجه به نوع قرارداد در هر مقطعی از اجرای عدالت نیاز به بکارگیری افراد با تعداد متغیر داشته و در برخی موارد نیز پروژه به اتمام رسیده و کلاً نیاز به نیروی انسانی نخواهد داشت. • فعالیت‌های متأثر از شیوع بیماری کرونا که از اسفند ۹۸ شروع و در حال حاضر به اوج خود رسیده و باعث تعطیلی کامل برخی از کارگاه‌ها و در برخی از موارد کاهش فعالیت از $\frac{1}{3}$ به $\frac{1}{2}$ ظرفیت گردیده و حفظ سطح اشتغال معادل بهمن سال ۹۸ (قبل از شیوع کرونا) امکان پذیر نمی‌باشد. • کارخانجات بحران دار که به دلیل شرایط تحریم ظالمانه و همچنین بدهی‌های بانکی، کاهش قدرت خرید مردم و تولید با حداقل ظرفیت فعال بوده و یا بعضاً تعطیل گردیده‌اند و امکان بکارگیری نیروی انسانی معادل دوره فعالیت کامل را ندارند.		

رئوس ایرادات و مشکلات معترضین به شرح ذیل است: ۱. با توجه به بروز پاندمی ویروس کرونا از اواخر سال ۹۸ تاکنون و مشکلات اقتصادی واحدهای تولیدی و فناور بزرگ، متوسط و کوچک، امکان حفظ اشتغال براساس سال ۹۸ وجود نداشته لذا شرط فعال بودن کارگاه و رساندن نیروها به بهمن ۹۸، امکان عملی برای استفاده از ظرفیت بخشودگی جرائم را از بین برده است. ۲. زمان در نظر گرفته شده که تا پایان تیر ماه ۱۴۰۰ نیز یکی دیگر از مشکلات است. لذا پیشنهاد می شود امکان استفاده از بخشودگی تا پایان سال لحاظ شود. ۳. در بخشنامه سازمان تامین اجتماعی در خصوص بخشودگی جرائم چنین آمده است که چنانچه کارفرما ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ اعلام پذیرش درخواست نسبت به پرداخت یکجای (دفعه‌تاً) بدهی و یا تقسیط آن به همراه ارائه وثائق مناسب اقدام ننماید، این امر به منزله انصراف خواهد بود. لذا اخذ وثیقه و تداوم بدهی و ترس از به اجرا گذاشتن وثائق سبب می شود تا از این ظرفیت استفاده نشود. ۴. با وثیقه گرفتن و أخذ ضمانت نامه های بانکی در ارتباط با بخشودگی جرائم، واحدها تعطیل می شوند و نتیجه‌ای نیز حاصل نخواهد شد. بنابراین باید تلاش برای تحقق شعار سال و مانع زدایی به کار گرفته شود و اجرا شود. ۵. شروطی که در ارتباط با امکان برخورداری جرائم متعلق به کار کارفرمایان در بند (ث) تبصره ۵ قانون بودجه ذکر شده است (عدم تقلیل نیروی انسانی، عدم تعطیلی کارگاه، پرداخت حق بیمه جاری) با اوضاع و احوال واقعی در بازار کار و تولید همخوانی ندارد. زیرا در کل دنیا موضوع ویروس کرونا عموماً منجر به تعطیلی کارگاه یا تقلیل نیروی کار گردیده است در حالی که شروط بخشودگی جرائم به گونه ای نگارش شده است که گویا هیچ اتفاق نگران کننده ای که موجبات تعطیلی کارگاه یا تقلیل نیروی انسانی را به وجود آورده باشد در سطح جامعه وجود ندارد، در صورتی در مورد بخشودگی جرائم تامین اجتماعی باید کمک شود تا دایره شمول افراد در برخورداری از این مساعدت بیشتر گردد. ۶. بعضی از کارگاه ها نوسازی شده اند و تجهیزات جدید آورده اند و برای رسیدن به پایداری اقتصادی مجبور شدند نیروهای خود را کاهش دهند ولی شاخص حفظ اشتغال بهمن سال ۹۸ مانع می باشد و مشکل ایجاد کرده است. ۷. بخشنامه جدید سازمان تامین اجتماعی در مورد بخشودگی جرائم با بخشنامه های قبلی سازمان تفاوت چندانی ندارد و صرفاً یک بسته تشویقی برای سازمان بوده است تا بدهی سنوات قبلی را وصول نماید. ۸. بر اساس گزارش فصلی پایش محیط کسب و کار اتاق ایران در پاییز ماه ۱۳۹۹، میانگین ظرفیت فعالیت بنگاه های اقتصادی ۴۰٫۸ درصد اعلام شده است که با این ظرفیت فعالیت واحدها امکان استفاده از این بخشودگی برای اکثریت واحدها امکان پذیر نخواهد شد. ۹. از اواخر سال ۹۸ کرونا در کشور شیوع یافته است ولی در بخشنامه سازمان تامین اجتماعی اشاره ای به وجود کرونا و تاثیر آن بر محیط کسب و کار و حفظ نیروی کار نشده است در صورتی که این مهم باید در شمولیت بخشودگی لحاظ می گشت.	ایرادات و مشکلات مطروحه
موضوع در جلسه کارگروه تخصصی شورای گفتگو در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳ به صورت برخط و با حضور نمایندگان اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق اصناف، وزارت تعاون، کار و تامین اجتماعی، سازمان تامین اجتماعی، سندیکای شرکت های ساختمانی و	جمع بندی جلسه کارشناسی

شوراهای گفت و گوی استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اصفهان، مازندران، خوزستان، همدان، کرمان، قزوین، گلستان، زنجان، فارس و یزد مطرح گردید که اهم نظرات حاضرین در جلسه به شرح ذیل می باشد:

نظر نماینده سازمان تامین اجتماعی:

محمد گورابی، مدیر کل و صول حق بیمه سازمان تامین اجتماعی اظهار داشت سازمان پیشنهاد بخشودگی جرائم تامین اجتماعی را در خرداد ماه سال ۹۹ به دولت ارائه نمود و شاخص بهمن ۹۸ در زمان ارائه پیشنهاد مناسب بود ولی به سبب آنکه زمان تصویب و ابلاغ قانون طولانی بود بنابراین دیگر این شاخص مناسب نمی باشد و ممکن است یکسری از کارفرمایان نتوانند از این تسهیلات استفاده نمایند. سازمان تامین اجتماعی به ستاد ملی کرونا پیشنهاد نموده است که در ارتباط با فعالیت های آسیب دیده از کرونا، ظرفیت اشتغال بهمن ۹۸ به ۵۰ درصد برسد تا کارفرمایان بیشتری بتوانند استفاده نمایند. وی در ادامه افزود در قانون تصریح شده است که حداکثر ظرف مدت ۴ ماه نسبت به درخواست تعیین تکلیف بدهی قطعی شده اقدام نمایند، بنابراین محدودیت ۴ ماه را قانون تعیین کرده است و سازمان نمی تواند فراتر از قانون عمل نماید.

گورابی در مورد أخذ وثیقه ملکی و ضمانت نامه بانکی گفت این موضوع به صراحت در آیین نامه ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی ذکر شده است. لازم به ذکر است چک و سفته در بخشنامه اصلاحی و تنقیحی اجرائیات برای کارفرمای خوش حساب اضافه شده است و در مورد کارفرمایی که سابقه دارد با مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی صحبت خواهیم کرد تا برای آن ها هم این مورد لحاظ شود.

مدیر کل و صول حق بیمه سازمان در ادامه گفت سازمان تامین اجتماعی از پیشنهادهایی که در راستای اصلاح بخشنامه سازمان باشد و بتواند مشکل را حل نماید، استقبال خواهد کرد ولی محدودیت ها مربوط به قانون می باشد.

نظر نماینده شورای گفت و گوی آذربایجان شرقی:

نسرین درخشانی نماینده شورای گفت و گوی آذربایجان شرقی توضیح داد موضوع بخشودگی جرائم تامین اجتماعی در جلسه اخیر شورای گفت و گوی استان و با حضور دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد تا پیشنهاد تعدیل شروط بند (ث) تبصره ۵ قانون بودجه ۱۴۰۰ به مجلس شورای اسلامی و همچنین ستاد کرونا ارسال شود و تا حل مشکل پیگیری گردد. پیشنهاد استان بدین شرح است که "کارفرمایان واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی، پیمانکاری، خدماتی و اصناف که حداقل به مدت یکسال از زمان تقسیط نسبت به حفظ یا افزایش اشتغال نیروی انسانی کارگاه خود بر مبنای ۵۰ درصد از فهرست بهمن ماه سال ۱۳۹۸ اقدام نموده‌اند و فهرست حق بیمه جاری کارکنان شاغل را در طول دوره تقسیط ارسال و پرداخت می‌نمایند، می‌توانند از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون و حداکثر ظرف چهار ماه، نسبت به درخواست تعیین تکلیف بدهی‌های قطعی شده مطابق قوانین از بخشودگی جریمه‌های متعلقه و سایر جریمه‌ها برخوردار شوند. در مواردی که کارفرمایان کارگاه‌های مذکور تا تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون بر مبنای فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸ نسبت به تعدیل بیمه شدگان کارگاه اقدام نموده باشند، پس از بازگشت ۵۰ درصد از نیروی کار تعدیل شده یا جایگزینی آنها و رعایت حفظ اشتغال حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیط و بر مبنای فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸، از بخشودگی جریمه‌ها به شرح فوق برخوردار می‌شوند."

بند (ث) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۰ اصلاح گردد به نحوی که کلیه کارفرمایان واحدهای تولیدی و اصناف که حداقل به مدت یکسال از زمان تقسیط، بر مبنای ۵۰ درصد از فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸ و یا لیست خرداد ۱۳۹۹، نیروی کار خود را حفظ یا افزایش داده اند و لیست بیمه کارکنان خود را در طول دوره تقسیط ارسال می کنند، از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون و تا پایان سال جاری، مطابق با قوانین از بخشودگی جریمه‌های متعلقه برخوردار شوند.	پیشنهاد دبیرخانه
۱. مستندات قانونی به ویژه " بند (ث) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و بخشنامه شماره ۱۹۰/۱۴۰۰/۱۰۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۶ سازمان تامین اجتماعی" ۲. نامه شورای گفت و گوی آذربایجان شرقی به شماره ۱۳۷/۰۱/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۱ ۳. نامه شورای گفت و گوی همدان به شماره ۲۲۰/ص/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۲ ۴. نامه شورای گفت و گوی اصفهان به شماره ۷۳۴/ص/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۱ ۵. نامه شورای گفت و گوی خوزستان به شماره ۱۳۸/الف/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ ۶. نامه شورای گفت و گوی کرمان به شماره ۳۶۹/۱۳۰/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ ۷. نامه شورای گفت و گوی قزوین به شماره ۱۱/ش/ص/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۹	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه